

Krajowa Administracja
Skarbowa

Bielsko-Biała, dnia 18 lutego 2020 r.

**Drugi Śląski Urząd Skarbowy
w Bielsku-Białej**

INFORMACJA

Na podstawie art. 5 ust. 1 oraz art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 6 września 2011 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1429) informuję, że dokonano wyłączeń jawności treści zawartych w dokumentach dotyczących przeprowadzonej w 2017 r. kontroli w zakresie: „Prawidłowości stosowania kaucji gwarancyjnej stanowiącej zabezpieczenie zapłaty podatku w związku z dokonaniem dostaw towarów wymienionych w załączniku nr 13 do ustawy o podatku od towarów i usług” na podstawie i w zakresie:

1. Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.)
– w zakresie danych objętych tajemnicą skarbową.

Wyłączeń dokonał: Specjalista - Ewelina Ochot

Zatwierdził: Naczelnik Drugiego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Bielsku-Białej
Joanna Łachut

Specjalista

Echel
Ewelina Ochot

Anna Bolejko-Krywult
Anna Bolejko-Krywult

Naczelnik
Drugiego Śląskiego Urzędu Skarbowego
w Bielsku-Białej
Joanna Łachut
Joanna Łachut

Załączniki:

1. Wystąpienie pokontrolne z kontroli w ww. zakresie.

RODO – klauzulę informacyjną dot. przetwarzania danych osobowych znajdziecie Państwo na stronie Biuletynu Informacji Publicznej www.slaskie.kas.gov.pl w zakładce Organizacja – Ochrona Danych Osobowych oraz w naszych siedzibach na tablicach informacyjnych.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW**

BSK1.0812.5.2017

Warszawa, dnia 30 października 2017 r.

DRUGI ŚLĄSKI URZĄD SKARBOWY w Bielsku-Białej	
WPLYNEŁO POCZTA	2017 -11- 0 8
Nr sprawy	
-2-	

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE
z kontroli przeprowadzonej w trybie zwykłym

Jednostka kontrolowana

Drugi Śląski Urząd Skarbowy w Bielsku-Białej, z siedzibą przy ul. Warszawskiej 45, 43-300 Bielsko-Biała.

Kierownik jednostki kontrolowanej

W okresie objętym kontrolą, funkcję kierownika jednostki kontrolowanej pełnili:

- Janusz Kapica – powołany na stanowisko z dniem 27.07.2009 r. – odwołany z upływem dnia 06.08.2015 r.;
- Jolanta Goździewska – wyznaczona do pełnienia obowiązków Naczelnika Drugiego Śląskiego US w Bielsku-Białej - z dniem 07.08.2015 r.; z dniem 01.03.2017 r. powołana na to stanowisko.

(dowód: akta kontroli, str. 24-27)

Zakres kontroli

Prawidłowość stosowania kaucji gwarancyjnej stanowiącej zabezpieczenie zapłaty podatku w związku z dokonaniem dostaw towarów wymienionych w załączniku nr 13 do ustawy o podatku od towarów i usług.

Kontrolą objęto okres: od dnia 1 lipca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

Termin przeprowadzenia czynności kontrolnych

Czynności kontrolne przeprowadzono w jednostce kontrolowanej: od 24 do 28 kwietnia 2017 r.

Podstawa przeprowadzenia kontroli

Kontrolę przeprowadzono w trybie zwykłym, o którym mowa w rozdziale 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia Nr BSK3.0812.52017, z dnia 13.04.2017 r., wydanego kontrolerom, z upoważnienia Ministra Rozwoju i Finansów, przez Dyrektora Biura Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w Ministerstwie Finansów (okres ważności upoważnienia: od dnia 24.04.2017 r. do dnia 02.06.2017 r.

Kontrolerzy

Kontrolę, po okazaniu legitymacji służbowych przeprowadzili:

- Tadeusz Owczarz – główny specjalista,
- Zbigniew Gryciuk – specjalista.

Kontrola została zarejestrowana w księdze kontroli na stronie 25, pod pozycją 2/2017 r.

Finansów

1.1 Wewnętrzne regulacje prawne dotyczące zagadnień będących przedmiotem kontroli

Od daty uchylecia powyższego zarządzenia, w kontrolowanej jednostce organizacyjnej, do końca okresu objętego kontrolą, nie obowiązywał żaden inny akt prawa wewnętrznego regulujący zasady stosowania kaucji gwarancyjnej.

Powyższe, w piśmie z dnia 27.04.2017 r., potwierdziła Sylwia Jędrzejczyk – Zastępca Naczelnika Drugiego Śląskiego Urzędu Skarbowego Bielsku-Białej, nadzorująca zadania związane z obsługą kaucji gwarancyjnych, stwierdzając, cyt.: „(...) *Sposób postępowania przy obsłudze wniosków o przyjęcie, przedłużenie terminu ważności, zmianę oraz zwrot kaucji gwarancyjnej został zawarty w instrukcji stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 18/3013 Naczelnika Drugiego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Bielsku-Białej z 12 grudnia 2013 r. W związku z konsolidacją służb skarbowych ww. zarządzenie zostało uchylone przez Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach zarządzeniem nr 160/2016 z dnia 28 października 2016 r. (...) Aktualnie opracowywany jest projekt nowej instrukcji w tym zakresie w związku z reorganizacją administracji skarbowej (nowa struktura tut. Urzędu) i utworzeniem KAS. (...)*”.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem Nr 68/15 Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z dnia 1 kwietnia 2015 r.,
zmieniany:

- zarządzeniem Nr 80/2015 z dnia 1 września 2015 r.,
- zarządzeniem Nr 70/2016 z dnia 8 kwietnia 2016 r.

1.2 Nadzór nad zadaniami związanymi z tematyką kontroli oraz zakresy czynności pracowników wykonujących kontrolowane zadania

W związku z pismem Dyrektora Departamentu Podatku od Towarów i Usług Ministerstwa Finansów z dnia 27.09.2013 r., znak: [REDACTED] skierowanym do wszystkich dyrektorów izb skarbowych, przy którym m.in. przekazano „Wytyczne

w sprawie przyjmowania, przedłużania terminu ważności zmiany wysokości oraz zwrotu kaucji gwarancyjnej składanej przez podmioty dokonujące dostawy towarów, o których mowa w załączniku nr 13 do ustawy o podatku od towarów i usług (...)", Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach pismem z dnia 03.10.2013 r., znak: [REDAKCYJNA] wystąpił do naczelników urzędów skarbowych woj. śląskiego, m.in. o „wskazanie pracowników wyznaczonych do weryfikacji podmiotu w systemie SeRCe przy rozpatrywaniu wniosków o przyjęcie kaucji skutkujące wydaniem stosownego postanowienia (...)”.

W odpowiedzi Naczelnik Drugiego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Bielsku-Białej, pismem z dnia 08.10.2013 r., znak: [REDAKCYJNA] poinformował, że do zadań związanych z wprowadzoną kaucją gwarancyjną stanowiącą zabezpieczenie zapłaty podatku, wyznaczył następujących pracowników:

- Agnieszkę Wieciek – st. komisarza skarbowego w Samodzielnym Referacie Spraw Wierzycielskich (SW),
- Kornelię Duda – st. inspektora (od 01.12.2015 r. – komisarz skarbowy) w Dziale Postępowań Podatkowych (PP),
- Magdalenę Frydel – st. komisarza skarbowego w Dziale Obsługi Bezpośredniej (OB),
- Joannę Kuberską – st. komisarza skarbowego w Dziale Obsługi Bezpośredniej (OB).

(dowód: akta kontroli, str. 89-91)

Z informacji przekazanej przez Wiesławę Łekawę – Kierownika Działu Postępowań Podatkowych (PP) w piśmie z dnia 26.04.2017 r., w okresie objętym kontrolą, osobami wyznaczonymi do zadań związanych z obsługą i monitorowaniem kaucji gwarancyjnych, były:

- Kornelia Duda – komisarz skarbowy w Pierwszym Referacie Postępowań Podatkowych (PP1), w Dziale Postępowań Podatkowych – obsługa merytoryczna oraz sprawozdawczość („zadania wykonywała od stycznia 2013 r., do końca października 2016 r.”),
- Małgorzata Senecka – st. komisarz skarbowy w Pierwszym Referacie Postępowań Podatkowych (PP1), w Dziale Postępowań Podatkowych – obsługa merytoryczna oraz sprawozdawczość („zadanie związane z obsługą kaucji gwarancyjnych przejęła za p. Kornelię Dudę i wykonuje je od 1 października 2016 r. do nadal”),
- Magdalena Frydel – st. komisarz skarbowy w Wieloosobowym Stanowisku Pracy Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej (OB2), w Dziale Obsługi Bezpośredniej – obsługa CRP KEP („zadania wykonuje od stycznia 2013 r. do nadal”),
- Joanna Kuberska – st. komisarz skarbowy w Wieloosobowym Stanowisku Pracy Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej (OB2), w Dziale Obsługi Bezpośredniej – obsługa CRP KEP („zadania wykonuje od stycznia 2013 r. do nadal”).

(dowód: akta kontroli, str. 92)

Zgodnie z informacją przekazaną w przytoczonym już piśmie z dnia 27.04.2017 r. (akta kontroli str. 48-49), przez Sylwię Jędrzejczyk – Zastępcę Naczelnika Drugiego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Bielsku-Białej, w okresie objętym kontrolą, podział zadań w zakresie obsługi kaucji gwarancyjnej oraz zakres nadzoru przedstawiał się następująco: „(...) Zadania związane z obsługą kaucji gwarancyjnej realizowane były

(w okresie objętym kontrolą) w Dziale Postępowań Podatkowych (PP) oraz Dziale Obsługi Bezpośredniej (OB). W Dziale PP realizowane były zadania merytoryczne, tj. postępowanie wszczynane na wniosek strony kończone postanowieniem oraz monitoring podmiotów, które zostały ujęte w wykazie MF (karta monitoringu, obowiązek sprawozdawczy). Powyższe zadania realizowali bezpośrednio pracownicy zgłoszeni w tym zakresie do Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach, tj. Kornelia Duda i Małgorzata Senecka. Wymienieni pracownicy podlegali służbowo kierownikowi Pierwszego Referatu Postępowań Podatkowych (PP1) Marzenie Szczugiel, a w zakresie ww. zadania nadzór sprawował również kierownik Drugiego Referatu Postępowań Podatkowych (PP2) – Katarzyna Paul. W obydwu przypadkach nadrzędnym przełożonym była kierownik Działu PP – Wiesława Łękawa.

Z kolei w Dziale OB realizowano zadania systemowe, tj. obsługa kaucji w systemie. Zadania te były realizowane przez Magdalenę Frydel – koordynatora Wieloosobowego Stanowiska Pracy Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej (OB2) oraz Joannę Kuberską – pracownika OB2. W przypadku tych osób nadrzędnym przełożonym była kierownik Działu Obsługi Bezpośredniej – Bożena Tocka.

W okresie objętym kontrolą prace Działów OB i PP nadzorował Zastępca Naczelnika – Sylwia Jędrzejczyk. (...)”.

Weryfikacji poddano „zakresy obowiązków i odpowiedzialności” czterech pracowników, którzy w okresie objętym kontrolą, zajmowali się obsługą i monitorowaniem kaucji gwarancyjnych, tj. Kornelii Duda, Małgorzaty Seneckiej, Magdaleny Frydel i Joanny Kuberskiej.

W wyniku weryfikacji ww. dokumentów kontrolerzy stwierdzili, że w przypadku Kornelii Duda i Małgorzaty Seneckiej „zakresy obowiązków i odpowiedzialności” nieprecyzyjnie określają zakres obowiązków związanych z obsługą kaucji gwarancyjnych, w tym z merytoryczną obsługą wniosku podatnika o przyjęcie kaucji gwarancyjnej. W rozdziale/części „II” zakresu obowiązków i odpowiedzialności, określono ogólnie, że „Do szczególnych obowiązków na zajmowanym stanowisku pracy należy:

1. Prowadzenie postępowań podatkowych, w tym w sprawach:

a. określania wysokości dochodu, wysokości zobowiązania podatkowego (...)”.

(dowód: akta kontroli, str. 93-103)

W sprawie, w przytoczonym powyżej piśmie z dnia 27.04.2017 r. (akta kontroli str. 48-49), wypowiedziała się Sylwia Jędrzejczyk – Zastępca Naczelnika Drugiego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Bielsku-Białej, cyt.: „(...) Zgodnie z § 12 Regulaminu organizacyjnego Drugiego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Bielsku-Białej, stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach nr 68/15 z 1 kwietnia 2015 r. – dalej RO, do zdań Działu Postępowań Podatkowych w zakresie Pierwszego Referatu Postępowań Podatkowych należy prowadzenie postępowań podatkowych. Zgodnie z powyższym w tej komórce realizowane są również zadania związane z merytoryczną obsługą wniosku podatnika o przyjęcie kaucji gwarancyjnej,

tj. rozpatrzenie wniosku i załatwienie sprawy w trybie administracyjnym w drodze aktu administracyjnego (postanowienia).

Powyższe znajduje odzwierciedlenie w zakresach obowiązków pracowników Działu PP m.in. Kornelii Dudy i Małgorzaty Seneckiej, gdzie wymienia się prowadzenie postępowań podatkowych w znacznej części zdefiniowanych „w tym w sprawach: określenia wysokości dochodu, wysokości zobowiązania podatkowego”. Jednocześnie w części II ww. zakresów obowiązków w pkt 10 zapisano, że do szczególnych obowiązków na zajmowanym stanowisku należy wykonywanie innych czynności określonych (...) poleceniami przełożonych. Przy czym § 30 ust. 2 RO stanowi, że polecenie służbowe – co do zasady – nie wymaga formy pisemnej (...).”

2 USTALENIA SZCZEGÓŁOWE

2.1 Obsługa przyjmowania kaucji gwarancyjnej i wprowadzanie danych do rejestru sprzedawców¹

Kontrolerzy stwierdzili, że wprowadzona zarządzeniem Nr 18/2013 Naczelnika Drugiego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Bielsku-Białej z dnia 12 grudnia 2013 r. „Instrukcja w sprawie organizacji pracy Drugiego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Bielsku-Białej w zakresie obsługi wniosków o przyjęcie, przedłużenie terminu ważności, zmianę oraz zwrot kaucji gwarancyjnej na zabezpieczenie podatku należnego z tytułu dostaw towarów wrażliwych” (dalej: „Instrukcja”), uwzględniała zapisy zawarte w Wytocznych przekazanych przez Ministerstwo Finansów przy piśmie z dnia 27.09.2013 r., znak:

W Instrukcji m.in. określono:

- terminy i podział zadań realizowanych przez komórki organizacyjne Urzędu,
- warunki przyjęcia kaucji gwarancyjnej, w tym jakie informacje powinien zawierać wniosek o przyjęcie/przedłużenie/zmianę wysokości kaucji gwarancyjnej.

Wyżej wymieniona regulacja wewnętrzna nie została jednak dostosowana do zmienionych przepisów prawa i nie uwzględnia obowiązujących od 1 lipca 2015 r. zmian w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2015 r. poz. 605), zwanej dalej Ustawą, a także zapisów Wytocznych Ministerstwa Finansów, wydanych przez Departament Podatku od Towarów i Usług Ministerstwa Finansów i przekazanych dyrektorom izb skarbowych pismem znak: z listopada 2015 r. (dalej: „Wytoczne MF”), w których zalecono, w oparciu o przepisy Ustawy, aby od 01.07.2015 r. w składanych gwarancjach bankowych lub ubezpieczeniowych wskazywać jako beneficjenta gwarancji Skarb Państwa reprezentowany przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego bez wymieniania konkretnego naczelnika urzędu skarbowego. Warunek byłby spełniony również w przypadku gdyby naczelnik urzędu skarbowego został wymieniony z nazwy,

¹ Rejestr sprzedawców – utrzymywany w CRP KEP (Centralny Rejestr Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników) obsługiwany jest w SeRCe (System Rejestracji Centralnej Krajowej Ewidencji Podatników)

ale jednocześnie treść gwarancji pozwalałaby „automatycznie” każdemu kolejnemu, właściwemu naczelnikowi „uruchomić” gwarancję bez konieczności składania dodatkowych aneksów do gwarancji, itp.

Ministerstwo Finansów poleciło przekazać ww. wyjaśnienia naczelnikom urzędów skarbowych – do wiadomości i stosowania.

Kontrolerzy stwierdzili, że w okresie od 01.07.2015 r. do 31.12.2016 r. w wykazie podmiotów, które złożyły kaucję gwarancyjną w Drugim Śląskim Urzędzie Skarbowym w Bielsku-Białej figurowało 6 podmiotów.

W przypadku:

- 1) 3 podmiotów - wydano postanowienia o przyjęciu kaucji gwarancyjnej w dniu 30.10.2013 r.,
- 2) 1 podmiotu - wydano postanowienie o przyjęciu kaucji gwarancyjnej w dniu 22.01.2014r.,
- 3) 1 podmiotu - wydano postanowienie o przyjęciu kaucji gwarancyjnej w dniu 04.03.2015r.,
- 4) 1 podmiotu - wydano postanowienie o przyjęciu kaucji gwarancyjnej w dniu 24.06.2016 r.

W pięciu przypadkach podmioty dokonywały sprzedaży towarów wymienionych w pozycji 10 i 11 załącznika nr 13 do Ustawy, natomiast jeden podmiot dokonywał sprzedaży towarów ujętych w pozycji 19 i 20 ww. załącznika do Ustawy.

W oparciu o powyższe zestawienie stwierdzono, że jedynie 1 podmiot dokonał zgłoszenia kaucji gwarancyjnej w kontrolowanym okresie, natomiast kaucje gwarancyjne pozostałych podmiotów przyjęte zostały w terminach wcześniejszych.

Kierownik Działu Postępowań Podatkowych w piśmie z dnia 26.04.2017 r., poinformowała, że w kontrolowanym okresie nie wystąpiły przypadki odmowy przyjęcia kaucji gwarancyjnej co zostało zweryfikowane przez kontrolujących w systemie Biblioteka Akt (BA).

(dowód: akta kontroli, str. 104-117)

Kontrolą objęto sprawy wszystkich sześciu ww. podmiotów, które w okresie od 01.07.2015 r. do 31.12.2016 r., figurowały w wykazie podmiotów, które złożyły kaucję gwarancyjną w Drugim Śląskim Urzędzie Skarbowym w Bielsku-Białej.

Weryfikując poszczególne sprawy w zakresie:

- prawidłowości zgłoszonej kwoty kaucji gwarancyjnej,
 - terminowości wydanego postanowienia,
 - prawidłowości przechowywania
- nieprawidłowości nie stwierdzono.

(dowód: akta kontroli, str. 118-120)

Kontrolerzy MF stwierdzili jednak, że w dwóch przypadkach, które dotyczyły kaucji gwarancyjnej złożonej w formie określonej w art. 105b ust. 3 pkt 3 Ustawy tzn. pisemnego i nieodwołalnego upoważnienia organu podatkowego, potwierdzonego przez bank do wyłącznego dysponowania, do wysokości składanej kaucji gwarancyjnej, środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku prowadzonym w tym banku, w zaświadczeniach

bankowych jako beneficjenta wskazano Drugi Śląski Urząd Skarbowy w Bielsku-Białej, co jest niezgodne z przepisem art. 105b ust. 3e Ustawy, który stanowi cyt. „*Kaucja gwarancyjna, o której mowa w ust. 3 pkt 3, powinna zawierać nieodwołalne upoważnienie dla reprezentującego Skarb Państwa właściwego naczelnika urzędu skarbowego, potwierdzone przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, do wyłącznego dysponowania w okresie, na który udzielono upoważnienia, do wysokości złożonej kaucji gwarancyjnej, środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku prowadzonym w tym banku lub w tej kasie, (...)*”.

Na okoliczność sposobu postępowania z kaucjami gwarancyjnymi wnoszonymi w formie depozytu pieniężnego, informacji udzieliła Joanna Wawrzuta - Kierownik Działu Rachunkowości, która w notatce służbowej z dnia 26.04.2017 r., poinformowała, cyt.: „*(...) kaucje gwarancyjne wpłacane są na oprocentowany rachunek bankowy sum depozytowych. Rachunek ten jest założony w Narodowym Banku Polskim - System NBPCollect Numer oprocentowanego rachunku bankowego sum depozytowych: 12 1010 1212 0059 9113 9120 1000. Dla każdej wpłaty na poczet kaucji gwarancyjnej zakładany jest odrębny mikrorachunek. Oprocentowanie rachunku wynosi 0,53% w skali roku. (...)*”.

(dowód: akta kontroli str. 121-126)

2.2 Terminowość wprowadzania danych do Wykazu podmiotów dokonujących dostawy towarów, o których mowa w załączniku nr 13 do ustawy o podatku od towarów i usług – zwanym dalej „Wykazem”

Zgodnie z Wytycznymi MF z listopada 2015 r. dane podmiotów, które złożyły kaucję gwarancyjną, powinny być wprowadzane do Wykazu niezwłocznie, co do zasady, tego samego dnia, w którym wydano postanowienie o przyjęciu kaucji gwarancyjnej. Wynika to z faktu, że dane wprowadzone do wykazu w danym dniu zostaną uwidocznione w Wykazie publikowanym na stronie MF dopiero następnego dnia. W przypadku wprowadzenia danych w dniu następnym po wydaniu postanowienia, dane te będą widoczne w systemie dopiero kolejnego dnia, co będzie prowadzić do naruszenia wymogu, o którym mowa w art. 105c ust. 3 ustawy o VAT, zgodnie z którym dane powinny ukazać się w Wykazie (czyli być dostępne w BIP MF) najpóźniej następnego dnia roboczego po dniu wydania postanowienia o przyjęciu kaucji gwarancyjnej.

W ramach czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia terminowości wprowadzania postanowień. Kontrolerzy ustalili, że w kontrolowanym okresie wystąpiło 6 przypadków przekroczenia wymaganych terminów.

W 5 przypadkach stwierdzono kilkudniowe przekroczenie terminu. W jednym przypadku postanowienie o podwyższeniu kaucji gwarancyjnej w formie depozytu pieniężnego z 200 000 zł do 500 000 zł wydano 08.11.2016 r., a informacja w Wykazie ukazała się 07.12.2016 r.

(dowód: akta kontroli, str. 127-128)

Powyższe świadczy o braku należytej staranności ze strony osób wprowadzających do Wykazu w systemie SeRCe wymagane informacje oraz o niewłaściwym nadzorze bezpośredniego przełożonego w tym zakresie.

Z ustnych wyjaśnień udzielonych przez Magdalenę Frydel – st. komisarza skarbowego w Wieloosobowym Stanowisku Pracy Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej (OB2), w Dziale Obsługi Bezpośredniej wynika, że „rozbieżność dat wydania postanowienia i ukazania się aktualnych informacji w postaci zamieszczonego na stronie internetowej Ministerstwa Finansów Wykazu jest następstwem braku dobrej znajomości tego systemu przez operatorów, co wynika z faktu, że nie byli szkoleni z obsługi systemu SeRCe”.

W sprawie pismem z dnia 27.04.2017 r. wypowiedziała się Sylwia Jędrzejczyk – Zastępca Naczelnika Drugiego Śląskiego US w Bielsku-Białej, cyt.: „(...) *pracownicy wyznaczeni do realizacji zadań w zakresie kaucji gwarancyjnej (...) uczestniczyli w szkoleniu dot. ww. zadań (...)*”.

(dowód: akta kontroli, str. 48-49)

2.3 Monitorowanie podmiotów, które złożyły w urzędzie kaucję gwarancyjną

Zgodnie z Instrukcją, w okresie objętym kontrolą, monitoring podmiotów, które złożyły w Urzędzie kaucję gwarancyjną dokumentowany był poprzez sporządzanie „karty monitoringu kaucji gwarancyjnej” (wzór karty stanowi załącznik nr 3 do ww. zarządzenia). Prowadzona w formie elektronicznej i zamieszczona w Intranecie Drugiego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Bielsku-Białej karta monitoringu udostępniana była wyznaczonym pracownikom. Monitoring podmiotów w szczególności polegał na stałej weryfikacji, czy podmioty, które złożyły kaucję gwarancyjną:

- nie posiadają zaległości podatkowych;
- terminowo składają deklaracje podatkowe VAT-7,

Weryfikowano również, prawidłowość wysokości przyjętej kaucji, pod kątem zaistnienia przesłanek, o których mowa w art. 105c ust. 5 ustawy o podatku od towarów i usług. W kontrolowanym okresie nie wystąpiły odchylenia uzasadniające wykreślenie podmiotu z Wykazu.

W powyższym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

Należy zauważyć, że ww. Instrukcja regulowała również kwestię częstotliwości prowadzenia kontroli podmiotów, które złożyły kaucję gwarancyjną cyt.: „- *każdy podmiot umieszczony w Wykazie prowadzonym przez Ministra Finansów, powinien być co najmniej raz w roku objęty kontrolą oraz kilkoma kontrolami doraźnymi (dotyczy to zwłaszcza podatników nowych)*. Częstotliwość kontroli można zmniejszyć w zależności od wiarygodności podmiotu (może być mniejsza w odniesieniu do podmiotów o uznanej renomie i pozycji rynkowej) Przy analizie ryzyka można założyć, że podmioty, które złożyły gwarancję bankową przeszły już wstępną weryfikację w banku, stąd w przeciwieństwie do podmiotów, które złożyły zabezpieczenie np. w formie depozytu pieniężnego, mogą być one kontrolowane rzadziej

(KP i AP). Wnioski o przeprowadzenie czynności kontrolnych kierowane są do Działu KP bezpośrednio przez pracowników PP-II.”.

Kontrolerzy MF stwierdzili, że w okresie od 1.07.2015 r. do 31.12.2016 r. nie przeprowadzono kontroli podatkowej w żadnym z podmiotów, które figurowały w tym czasie w Wykazie podmiotów, które złożyły kaucję gwarancyjną w Drugim Śląskim Urzędzie Skarbowym w Bielsku-Białej.

Na podstawie informacji uzyskanych z podsystemu KONTROLA ustalono, że w przypadku jednego podmiotu kontrolę przeprowadzono w I półroczu 2015 r. Powyższa kontrola zakończyła się wynikiem pozytywnym z uszczupleniem w kwocie 13 902 zł.

Ponadto stwierdzono, że w przypadku podmiotu, któremu wydano postanowienie o przyjęciu kaucji gwarancyjnej w dniu 24.06.2016 r., do czasu rozpoczęcia kontroli nie przeprowadzono ani jednej kontroli.

Powyższe należy uznać za niezgodne z obowiązującym aktem prawa wewnętrznego.

(dowód: akta kontroli, str. 129-134)

2.4 Zmiana wysokości oraz zwrot kaucji gwarancyjnej i usuwanie podmiotów z rejestru sprzedawców

W kontrolowanym okresie Naczelnik Drugiego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Bielsku-Białej wydał 10 postanowień „zmieniających” w sprawach: przedłużenia terminu ważności kaucji gwarancyjnej, podwyższenia wysokości kaucji gwarancyjnej, zwrotu kaucji gwarancyjnej lub zmiany formy z gwarancji bankowej na nieodwołalne upoważnienie organu podatkowego do wyłącznego dysponowania, do wysokości kaucji gwarancyjnej środkami pieniężnymi.

Kontrolerzy stwierdzili, że w jednym przypadku usunięto podmiot z rejestru sprzedawców z jednoczesnym zwrotem kaucji gwarancyjnej „z mocy prawa”. Stało się to następstwem faktu, iż do dnia 30.09.2015 r. podmiot nie zwiększył kwoty kaucji gwarancyjnej do obowiązującego, na podstawie art. 105c ust. 9 pkt 2 Ustawy (w brzmieniu obowiązującym w dniu 30.09.2015 r.), minimalnego poziomu kaucji.

(dowód: akta kontroli str. 135-136)

2.5 Prawidłowość i terminowość przekazania kaucji gwarancyjnej w przypadku zmiany właściwości naczelnika urzędu skarbowego

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiła konieczności przekazania kaucji gwarancyjnej w związku ze zmianą właściwości naczelnika urzędu skarbowego. Żaden podatnik figurujący w Wykazie podmiotów, które złożyły kaucję gwarancyjną nie zmienił właściwości miejscowej.

2.6 Prawidłowość i terminowość sporządzania sprawozdań

Na podstawie pisma Departamentu Administracji Podatkowej Ministerstwa Finansów z dnia 06.02.2014 r., [REDAKTOWANE] urzędy skarbowe zobowiązane zostały do sporządzania informacji dotyczących podmiotów, które złożyły kaucję gwarancyjną. Informacje przesyłane w formie elektronicznej, w okresach miesięcznych w wielkościach narastających od początku okresu sprawozdawczego, wg stanu na ostatni dzień miesiąca obejmowały:

- liczbę podmiotów, które złożyły kaucję gwarancyjną,
- podmioty, u których ujawniono nieprawidłowości skutkujące wykreśleniem z listy, NIP podmiotu i powód wykreślenia,
- podmioty, którym odmówiono przyjęcia kaucji gwarancyjnej ze wskazaniem NIP podmiotu i powody odmowy,
- podmioty, którym zwrócono kaucję gwarancyjną, NIP podmiotu i powód zwrotu kaucji.

Pismem z dnia 29.01.2016 r., [REDAKTOWANE] Dyrektor Departamentu Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów, wskazał Dyrektora Izby Skarbowej w Zielonej Górze jako adresata sprawozdawczości w zakresie kaucji gwarancyjnych, poczynawszy od 2016 r.

Dla urzędów skarbowych terminy sporządzenia sprawozdań (zbiorczych informacji dotyczących podmiotów wpisanych do Wykazu podmiotów dokonujących dostawy towarów, o których mowa w załączniku nr 13 do ustawy o podatku od towarów i usług), wyznaczone zostały przez dyrektorów izb skarbowych. Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach dla urzędów skarbowych woj. śląskiego termin ten ustalił na 10 dzień miesiąca następującego po okresie sprawozdawczym.

Kontroli poddano prawidłowość i terminowość sporządzania sprawozdań, weryfikując egzemplarze miesięcznych i kwartalnych sprawozdań z kartami monitoringu oraz z dołączonymi potwierdzeniami ich wysyłki - dokonany drogą elektroniczną.

Stwierdzono, że sprawozdania sporządzane były prawidłowo (informacje zawarte w sprawozdaniach odzwierciedlały stan rzeczywisty zawarty w kartach monitoringu), natomiast w kontrolowanym okresie wystąpiły 2 przypadki przekroczenia wymaganych terminów przekazania informacji:

- 1) sprawozdanie miesięczne za październik 2015 r., wysłano cztery dni robocze po terminie, tj. 16.11.2015 r.
- 2) sprawozdanie kwartalne za III kw. 2016 r. wysłano trzy dni robocze po terminie, tj. 15.11.2016 r.

Kornelia Duda - komisarz skarbowy, w piśmie z dnia 27.04.2017 r. wyjaśniła, cyt.: „(...) Nie wywiązanie się z terminu sporządzenia sprawozdania przypadającego na 10 listopada 2015 r. wynikało z przyczyn technicznych niezależnych od pracownika odpowiedzialnego za jego przesłanie. Mail z załącznikiem EXCEL został wygenerowany i nadany 10 listopada 2015 r. o godz. 14.41 i wysłany pod wskazany w zaleceniach IS adres email (załącznik do pisma screen ze skrzynki pocztowej – folder „WYSLANE ELEMENTY”).

Natomiast jak wynika z potwierdzenia wysłania powyższej wiadomości data wysyłki przypada na 16 listopada 2015 r. godz. 6.58. [REDAKCYJA]

[REDAKCYJA] W związku z powyższym 16 listopada 2015 r. [REDAKCYJA] po włączeniu komputera oraz skrzynki pocztowej wiadomość została automatycznie przesłana do adresata co zostało potwierdzone telefonicznie przez Panią Jadwigę Żygulą, pracownika Izby Skarbowej w Katowicach. (...)”.

Natomiast Małgorzata Senecka st. komisarz skarbowy, w piśmie z dnia 27.04.2017 r. poinformowała, że cyt.: „(...) z dniem 1 października 2016 r. przejęłam obowiązki dot. nadzoru podmiotów, które złożyły kaucję gwarancyjną w tut. Urzędzie Skarbowym. Z informacji jakie otrzymałam, jak również zgodnie z wytycznymi zawartymi w piśmie Dyrektora Izby Skarbowej w Zielonej Górze nr [REDAKCYJA] z 20 lipca 2016 r. dot. paliwowych podmiotów kaucyjnych wyniki nadzoru za trzeci kwartał 2016 r. należy przesać do 20 listopada 2016 r. W związku z powyższym sprawozdanie nie zostało przesłane w terminie do 10 listopada 2016 r.

W wyniku przeprowadzonej rozmowy telefonicznej z pracownikiem Izby Skarbowej w Katowicach Panią Elżbietą Mularczyk uzyskano informacje, że sprawozdanie kwartalne należy przysłać do 10 drugiego miesiąca po zakończeniu kwartału. W związku z powyższym niezwłocznie, tj. 15 listopada 2016 r. zostało przesłane sprawozdanie dot. kaucji gwarancyjnej za III kwartał 2016 r. na adres e-mail is@sl.mofnet.gov.pl; elzbieta.mularczyk@sl.mofnet.gov.pl. (...)”.

(dowód: akta kontroli str. 137-142)

2.7 Kontrola funkcjonalna w zakresie stosowania kaucji gwarancyjnej

Z informacji przekazanej przez Wiesławę Łękawą, kierownika Działu Postępowań Podatkowych w okresie objętym kontrolą nie przeprowadzono kontroli funkcjonalnej w zakresie stosowania kaucji gwarancyjnej.

3 OCENA SKONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

Na podstawie ustaleń przedstawionych w niniejszym dokumencie oraz przyjętych kryteriów kontroli, kontrolowany okres oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Weryfikacja poszczególnych spraw ujawniła opisane w części szczegółowej projektu wystąpienia pokontrolnego następujące nieprawidłowości:

- wydanie postanowienia o podwyższeniu wysokości kaucji gwarancyjnej oraz postanowienia o zmianie formy i przedłużeniu kaucji gwarancyjnej pomimo, że w zaświadczeniach bankowych jako beneficjenta wskazano Drugi Śląski Urząd Skarbowy w Bielsku-Białej, co jest niezgodne z przepisem art. 105b ust. 3e Ustawy – 2 przypadki,
- nieprzeprowadzenie kontroli (od dnia 1 lipca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.) w żadnym z podmiotów, które figurowały w tym czasie w Wykazie podmiotów, które złożyły kaucję gwarancyjną w Drugim Śląskim Urzędzie Skarbowym w Bielsku-Białej,

- nieterminowe wprowadzanie danych do Wykazu podmiotów dokonujących dostawy towarów, o których mowa w załączniku nr 13 do ustawy o podatku od towarów i usług - 5 przypadków, w tym w 1 przypadku z blisko miesięcznym przekroczeniem terminu.

Ponadto stwierdzono nieterminowe wysyłanie informacji/sprawozdań w zakresie kaucji gwarancyjnych – 2 przypadki (4 dni za październik 2016 r., 3 dni za III kw. 2016 r.).

Mając na względzie powyższe, zalecam podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania powstałych nieprawidłowości:

- 1) rzetelnie dokonywać oceny dokumentów przedłożonych przez podmiot, w szczególności prawidłowego ustalenia beneficjenta gwarancji w zaświadczeniach bankowych lub innych dokumentach stanowiących podstawę wydania postanowień w zakresie kaucji gwarancyjnych;
- 2) wzmocnić nadzór nad terminowością wprowadzania danych do Wykazu podmiotów dokonujących dostawy towarów, o których mowa w załączniku nr 13 do ustawy o podatku od towarów i usług oraz przekazywania sprawozdań w zakresie kaucji gwarancyjnych;
- 3) na bieżąco aktualizować obowiązujące w jednostce akty prawa wewnętrznego w celu doprowadzenia tych dokumentów do zgodności z obowiązującymi przepisami prawa i wytycznymi Ministerstwa Finansów oraz wzmocnić nadzór nad ich przestrzeganiem;
- 4) okresowo przeprowadzać kontrolę funkcjonalną w zakresie stosowania kaucji gwarancyjnej.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej proszę o przedstawienie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

4 UWAGI KOŃCOWE

Wystąpienie pokontrolne sporządzono na 12 stronach w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Kierownikowi jednostki kontrolowanej, a drugi pozostawiono w aktach kontroli.

*z upoważnienia
ministra
finansów*
Dyrektor
Departamentu Organizacji i Wdrożeń
Janusz Jasiński